

Program MEPI

Mednarodno priznanje za mlade

Osnovne informacije

Avgust 2015

Kazalo

I.	SPLOŠNO O PROGRAMU	3
II.	MEPI V SLOVENIJI	4
III.	IZHODIŠČA PROGRAMA.....	5
IV.	VREDNOTE MEPI.....	8
V.	VODILNA NAČELA MEPI.....	9
VI.	CILJNA POPULACIJA	10
VII.	NAMEN IN CILJI PROGRAMA	11
	KLJUČNIH 9 UČINKOV PROGRAMA:.....	11
VIII.	KRAJ IN ČAS IZVAJANJA PROGRAMA.....	12
IX.	NAČIN IZVAJANJA PROGRAMA.....	12
	PRILOGE.....	14
	OPIS IN POMEN POSAMEZNIH PODROČIJ	14
	MEPI V ŠOLAH IN SEZNAM LICENČNIH IZVAJALSKIH INSTITUCIJ V SLOVENIJI	17
	INDEKS DOSEŽKOV	19

I. SPLOŠNO O PROGRAMU

Mednarodno priznanje za mlade, krajše MEPI, je svetovno vodilni program za mlade, v okviru katerega si mladi zastavijo osebne izzive in dosegajo osebne dosežke. MEPI mlade oblikuje in opremi s potrebnimi veščinami, znanjem in spretnostmi za uspešno osebno in poklicno življenje.

Od njegove ustanovitve pod vodstvom Edinburškega Vojvode, leta 1956, je v programu sodelovalo preko 9 milijonov mladih iz več kot 140 držav. Enkratna sestava programa MEPI se z lahkoto priredi in integrira v različne kulture in družbe. Osnovna vsebina ostaja nespremenjena po vsem svetu, vendar se dejavnosti, uporaba priredijo tako, da ustrezajo različnim potrebam mladih v različnih državah.

Program sestoji iz treh težavnostnih stopenj: bronasta, srebrna in zlata in štirih obveznih področij:

1. Prostovoljno delo,
2. Odprava,
3. Veščine,
4. Rekreativni šport,
5. Na zlati stopnji sledi še dodatna zahteva – projekt neznan prijatelj.

Več o področjih v prilogi dokumenta. Udeleženci (pod mentorstvom) izberejo svojo aktivnost na vsakem izmed štirih področij na posamezni stopnji in sledijo zastavljenim ciljem oz. zahtevam.

Program uporablja orodje za spremljanje pridobljenih znanj, veščin in kompetenc posameznika. Posamezna dejavnost se jim zapisuje v t. i. **Indeks dosežkov** (več v prilogi dokumenta), ki ga lahko uporabljajo kot referenco pri nadaljnjem šolanju oz. pri iskanju zaposlitve. Ob izpolnitvi vseh zastavljenih zahtev pridobijo značko in potrdilo kot priznanje za svoj angažma in pomenljive dosežke.

Program MEPI s svojim konceptom in filozofijo predstavlja:

1. Odlično dopolnilo formalnemu izobraževanju.
2. Mlade pripravlja na večjo imunost današnjih gospodarskih, družbenih in okoljskih tveganj.
3. Jim omogoča lažje in hitrejše vključevanje v civilno družbo.
4. Jim omogoča lažje in hitrejše vključevanje na trg delovne sile, ki je, v današnjem času izredno zahteven in nestabilen.

Vabim vas, da si pogledate kratko mednarodno predstavitev programa MEPI:

<https://youtu.be/jgG9w73rBuc>

II. MEPI V SLOVENIJI

Program MEPI je socialna franšiza in ekskluzivni nosilec licence za Slovenijo («National Award condicional licence») od decembra 2013 je Zavod MEPI.

Nacionalni urad « National Award Operator», je koordinacijsko telo programa MEPI za Slovenijo. V času od leta 2003 do vključno novembra 2013, je bilo koordinacijsko telo programa MEPI Društvo MEPI – Mednarodno priznanje za mlade.

Začetki izvajanja programa v Sloveniji segajo v leto 1997, takrat preko britanske kulturne organizacije British Council v Sloveniji. Od leta 1999 do 2003 je program prevzelo Društvo Mladinski ceh, ki ga je v tem času sistemsko, konceptualno in strateško vzpostavljalo in so ga izvajale nekatere nevladne organizacije. **V letu 2003 je bilo registrirano Društvo MEPI - Mednarodno priznanje za mlade**, v okviru katerega se je program razvijal in širil predvsem na osnovnih in srednjih šolah. Sočasno s spremembami programa na globalni ravni v letu 2013 pa je bila izvedena **reorganizacija Nacionalnega odbora v Nacionalni urad**, ki od decembra 2013 dalje deluje v okviru novega zavoda **Zavoda MEPI - Mednarodno priznanje za mlade**.

Sestava treh ustanoviteljev novega zavoda odraža **navezo izobraževalnega, gospodarstvenega in mladinskega sektorja**:

- Sandi Češko, ustanovitelj in lastnik multinacionalnega podjetja Studio moderna
- Gašper Doljak, Društvo prejemnikov zlatega priznanja MEPI – Društvo GAHA Slovenija
- Milan Rejc, Združenje ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva

Člani Sveta zavoda so predstavniki ključnih deležnikov MEPI:

1. Marko Primožič, Združenje ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva Slovenije
2. Tatjana Novak, Društvo ravnatelj Slovenije
3. Veleposlanica, Veleposlaništvo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske
4. Sandi Češko, lastnik podjetja Studia Moderna
5. Ruxandra Nastasa, direktorica podjetja GlaxoSmithKline
6. Conor Snowden, direktor British Council
7. Gašper Doljak, predsednik Društva prejemnikov zlatega priznanja MEPI – Društvo GAHA Slovenija
8. Gabrijela Krajnc, predstavnik zaposlenih

Poleg **direktorice** Andreje Anžur Černič sta v zavodu zaposleni še **Nacionalna koordinatorka** Neda Kajfež in **Vodja razvoja** Ana Kocjančič. Nacionalni urad skrbi za ohranjanje mednarodnih standardov in desetih načel programa. Njegova naloga je tudi koordinacija in promocija programa, izobraževanje mentorjev in inštruktorjev odprav, nudenje potrebne pomoči izvajalskim institucijam, so-organizacija slovesnih podelitev priznanj MEPI. Tudi z reorganizacijo ustanovljeni Nacionalni urad si prizadeva večati prepoznavnost, širiti dostopnost in zagotavljati odličnost izvedbe programa MEPI v Sloveniji.

Z namenom spodbujanja izvajanja in večanja prepoznavnosti ter prisotnosti programa MEPI smo na Obali vzpostavili Regionalni MEPI urad za območje Obalno-kraške regije. Regionalni MEPI urad vodi Regionalna koordinatorica programa MEPI Jasmina Pištan.

Od leta 2008 do 2011 je bil častni pokrovitelj programa predsednik republikedr. Danilo Türk. Njegov naslednik, predsednik republike Borut Pahor, je odigral vlogo častnega pokrovitelja podelitve zlatih priznanj MEPI na Brdu pri Kranju, 28.6. 2013, kjer je priznanja mladim udeležencem programa podelil predsedujoči mednarodnemu svetu Mednarodnega programa za mlade, grof Weseški, princ Edward.

III. IZHODIŠČA PROGRAMA

Zasnova programa temelji na osebem (individualnem) izzivu. Mladim predstavlja uravnotežen, netekmovalen program prostovoljnih, športnih, kulturnih, intelektualnih in avanturističnih dejavnosti, ki spodbujajo osebno odkrivanje in rast, samozaupanje, vztrajnost, odgovornost do samega sebe in drugih in ne nazadnje prispevanje k (njihovi) skupnosti.

Bistvo programa je:

- Razvoj oz. nadgradnja samopodobe
- Družbeno zavedanje (odgovornosti) mladega človeka z udeležbo na različnih interesnih področjih.

- Neposredno vpliva na širšo skupnost in tako ustvarja dejavne, odgovorne, solidarne in medgeneracijsko povezane državljane.
- Pridobivanje raznih znanj, veščin in kompetenc znotraj programa, mlade pripravlja na večjo imunost današnjih gospodarskih, družbenih in okoljskih tveganj
- Jim omogoča lažje in hitrejše vključevanje v civilno družbo kot na trg delovne sile
- Spodbuja pri mladih razvoj OSEBNOSTNIH KVALITET: predanost, vztrajnost, zagnanost, odgovornost, samozavedanje in samozaupanje, iniciativnost, samozavest, aktivno državljanstvo
- Razvoj ključnih veščin za življenje kot so: veščine vodenja in reševanja problemov; veščine organiziranja ter načrtovanja; veščine komuniciranja, dela v skupini, sprejemana odločitev in tveganja; izboljšanja lastne uspešnosti.
- MEPI program v bistvu predstavlja enkratno metodo dela z mladimi in se uporablja lahko kjerkoli se zadržujejo, bivajo, ustvarjajo mladi.
- Mlade opremi z znanji, veščinami in osebnostnimi kvalitetai, ki jih znotraj formalne izobrazbe redko lahko pridobijo. **Vzporedno z širjenjem programa in razvojem se je pokazala potreba po večjem povezovanju in mreženju ter vzpostavitvi sistema usposabljanja in procesa zagotavljanja kvalitete + upoštevanju globalne strategije The Duke of Edinburghs International Award Foundation (MEPI oz. "The Award" kot socialna franšiza) ter seveda bolj dosledno sledenje nacionalnim politikam in prioritetam.**

Merilo za pridobitev priznanja temelji na **individualnem napredku**, katerega osnova sta **izhodiščno mesto in potencial vsakega** posameznika. Vsak napreduje po lastnih zmožnostih in tekmuje le sam s seboj (načelo netekmovalnosti).

Program sledi načelu vključevanja mladih ne glede na njihovo zgodovinsko ali socialno-ekonomsko ozadje, politično ali versko prepričanje in ne nazadnje ne glede na neenakost zdravstvenega stanja. Slednje pomeni, da se v program lahko vključijo tudi osebe s posebnimi potrebami (telesnimi, duševnimi). Edini pogoj je razumevanje koncepta in filozofije programa MEPI. S temi izhodišči program kakovostno sledi **EU smernicam**:

1. Mladi in mobilnost
2. Agenda za nove spretnosti in dela
3. Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti
4. Priložnosti za mlade in zaposlovanje mladih

Prav tako se kakovostno vključuje v ključna področja nacionalnega programa za mladino: izobraževanje mladih

1. zaposlovanje in podjetništvo
2. bivanjske razmere
3. zdravje in dobro počutje
4. mladi in družba
5. kultura in ustvarjanje

Mednarodna dimenzija programa pa zagotavlja prenos znanja in izkušenj ter dobrih praks med mladimi po svetu v okviru predpisanih kakovostnih standardov vseh licenciranih izvajalcev.

Mladostniško obdobje je ključnega pomena za osebni razvoj, oblikovanje in pridobivanje znanja, vrednot in izkušenj. V tem obdobju si mladi oblikujejo interese in potrebe ter svojstvene življenjske poti. Vsak mladi človek ima določene sposobnosti, talente in interese, ki jih mora najprej identificirati in nato razvijati, da bi se v njih lahko izpopolnjeval. Znano je, da mladostnik znotraj formalnega šolskega sistema razvije le nekatera znanja, veščine in kompetence oziroma, da se v šoli nauči le delež vsega kar bo potreboval za življenjsko in poklicno uspešnost. Verjamemo pa, da je šola še vedno zelo pomembno okolje, kjer mladi lahko prejmejo temelje za osebni razvoj in kjer mladi lahko dobijo krila.

Program MEPI – Mednarodno priznanje za mlade je program osebnega razvoja najvišje kakovosti in najširšega dosega, v katerem mladi uživajo, se spopadajo z izzivi in so za to nagrajeni. **Program mlade spodbuja k ustvarjalnemu in ciljno naravnemu preživljanju prostega časa, katerega način izkoriščanja močno vpliva na to, kako si bo posameznik ustvaril svoj socialno - psihološki profil.**

Program mlade opremlja z znanji, veščinami in osebno-socialnimi kvalitetai, ki jih znotraj formalne izobrazbe lahko pridobijo v manjši meri. Zato Program MEPI (kjer je poudarek na praktičnih življenjskih veščinah) predstavlja enkratno metodo dela z mladimi, ki se jo lahko uporablja oz. prakticira kjer koli se mladi zadržujejo, bivajo, ustvarjajo. Program je priznan na mednarodni ravni, dobiva na prepoznavnosti nacionalno raven; v tujini pa velik ugled uživa tudi med delodajalci, saj kaže, da je mlada oseba pripravljena sprejemati izzive, vztrajati in dosegati rezultate na različnih področjih.

MEPI omogoča pridobivanje veščin in osebnostnih kvalitetai, ki so visoko vrednotene v 21. stoletju, in to ne zgolj od delodajalcev, ki le-te pričakujejo, če ne že zahtevajo (komunikacija, sodelovanje, reševanje problemov, kreativnost in kritično mišljenje, vodenje, pravičnost, odgovornost, spoštovanje, pripadnost skupnosti, solidarnost idr).

Te nove spretnosti ni enostavno poučevati; na tržišču pa je zanje treba odšteti nemalo denarja.

Priznanje MEPI ponekod uživa velik ugled tudi v izobraževalnem sektorju, saj prinaša program dejavnosti, ki so namenjene osebnostno-socialnemu razvoju posameznika. Je dober dokaz zagotavljanja obšolskega učenja; obstoječim obšolskim programom oz. aktivnostim pa ni konkurenčen, temveč jih dopolnjuje. Šola lahko z njim prispeva tudi na področju:

POLITIK O	OSEBNIH POBUD
potrebah skupnosti	socialne vključenosti
izobraževanju s pripadnostjo	zmanjševanja kriminala
svetovanju o izbiri poklicne poti	osveščanja o drogah
vseživljenjskemu učenju	osnovnih veščin
izobraževanju na osebnostnem, družbenem in zdravstvenem področju	ključnih/osnovnih veščin
večji upravičenosti na različnih področjih	izboljšanja šolskih dejavnosti
učnih poteh za mlade idr.	

IV. VREDNOTE MEPI

OPOLNOMOČENJE

Verjamemo v opolnomočenje:

- posameznikov z namenom, da prevzamejo nadzor nad svojim življenjem in postanejo aktivni člani v družbi,
- prostovoljcev za prevzem vloge koordinatorjev in voditeljev (mentorjev, voditeljev odprav) v programu MEPI,
- organizacij za razvoj in izvajanje programa MEPI

RAZNOLIKOST

Verjamemo:

- v enkratnost posameznika in si pri tem prizadevamo, da bi bil program MEPI dostopen vsem mladim,
- da se program izvaja pošteno in nepristransko, in sicer v vsakem pogledu
- da ima vsak udeleženec na voljo široko in svobodno izbiro možnosti

NAPREDEK OZ. RAZVOJ

Verjamemo v:

- napredek posameznika; v izboljšanje sposobnosti udeleženca, doseženo z njegovo vztrajnostjo in dosežki. To predstavlja tudi kriterij za pridobitev priznanja MEPI
- več nivojev dosežkov in večjo zavezanost in predanost osvojitvi priznanja MEPI (od bronastega priznanja preko srebrnega pa vse do zlatega priznanja)
- navdihujoč odnos naših voditeljev (mentorjev), da premikajo meje mogočega v smislu delovanja in izvajanja programa.

POVEZANOST

Verjamemo v povezanost:

- z mladimi; z njihovimi osebnimi interesi, željami, hrepenenjem, cilji, idejami,
- odraslimi (izvajalci, partnerji, starši, delodajalci, podporniki in drugimi prostovoljci); z njihovimi potrebami, pričakovanji in želenimi rezultati,
- s svetovno MEPI družino; v izmenjavo, razvoj, vzajemnost in relevantnost našega delovanja in prizadevanj.

Koncept Programa MEPI je zamišljen kot prilagodljiv in vsakemu posamezniku posebej prilagojen program dejavnosti v prostem času zato je seveda **težko pojasniti veljavne mednarodne zahteve in kriterije oz. standarde**, v kolikor predhodno ne poznamo in razumemo namenov, zakaj so bili posamezni standardi sprejeti.

V kontekstu vrednot so oblikovana VODILNA NAČELA, ki ponazarjajo Program MEPI. Vsakdo, ki je odgovoren za izvajanje in potek programa se mora zavedati ključnega pomena teh načel pri oblikovanju individualnih programov udeležencev programa MEPI:

V. VODILNA NAČELA MEPI

INDIVIDUALNOST

Vsak si oblikuje svoj program, ki ga je mogoče prilagoditi glede na lastne potrebe, okoliščine in lokalne možnosti. Začneš lahko na stopnji, ki ti najbolj ustreza in lahko traja tako dolgo, kot želiš (edina omejitev je tvoj 25. rojstni dan), da bi dosegel priznanje.

NE-TEKMOVALNOST

Program je osebni izziv in ne tekmovanje z drugimi. Pravila in standardi so namenjeni le zagotavljanju varnosti udeležencev in ovrednotenju posameznih aktivnosti. Program je zasnovan na osebni izbiri in odraža zmožnosti in interese posameznega udeleženca.

VSESPLOŠNA DOSTOPNOST

Program MEPI je dosegljiv vsakomur, ki se odloči sprejeti ta izziv, ne glede na njegove sposobnosti, spol, zgodovinsko ozadje, kulturno okolje, vero ali politično prepričanje. Z navdušenjem in ustreznim mentorstvom priznanje lahko doseže vsak mladostnik.

PROSTOVOLJNOST

Vsak mladostnik se svobodno odloči za vstop v program in mora za izpolnjevanje aktivnosti nameniti del svojega prostega časa.

RAZVOJNOSTI

Sodelovanje v programu spodbuja osebni in socialni razvoj. Z udeležbo pridobiš dragocene izkušnje in življenjske veščine, krepiš samozavest in postajaš bolj zaveden glede svojega okolja in skupnosti. Vse to pozitivno vpliva na tvoj razvoj v odgovorno odraslo osebo.

URAVNOTEŽENOST

Preko udeležbe na različnih področjih (prostovoljstvo, rekreativni šport, veščine, odprave in projekt Neznani prijatelj) ti MEPI zagotavlja uravnotežen okvir za razvoj tvojih psihičnih in fizičnih lastnosti ter občutek za potrebe skupnosti.

NAPREDOVANJE

Z napredovanjem na višjo stopnjo se povečuje potreba po daljšem časovnem udejstvovanju, predanosti in odgovornosti.

INSPIRATIVNOST

MEPI te navdihuje, da presežeš lastna pričakovanja. Spodbuja te, da si pred začetkom aktivnosti sam zastaviš izzive in cilje, da k tem ciljem stremiš, jih osvojiš in tako dosežeš priznanje. MEPI prebuja tvojo iniciativnost, entuziazem, energijo.

VZTRAJNOST

Program zahteva vztrajnost in predanost in se ga ne da zaključiti v kratkotrajnem navdušenju. Obstajajo pogoji minimalne časovne udeležbe, posameznik pa si lahko do 25. rojstnega dne sam določa tempo dela.

ZABAVA

Predvsem pa je pomembno, da je udeležba v programu tako za mlade kot za voditelje prijetna, zadovoljujoča in koristna.

VI. CILJNA POPULACIJA

- mladi, ki so udeleženci programa MEPI od 14 do 25 leta (**v letošnjem letu približno 900 udeležencev**)
- mladi, ki program zaključijo in nadaljujejo s svojim delom kot mentorji, inštruktorji, koordinatorji, pomočniki ipd. in so stari med 18 in 29 let
- mladi od cca. 20 leta naprej in starejši, ki delujejo v vlogah koordinatorjev, voditeljev/mentorjev, inštruktorjev/ocenjevalcev, spremljevalcev (odprav)
- zunanji (področni inštruktorji)

Hkrati pa so na predstavitev programa in podelitvah priznanj, kot tudi k direktni ali indirektni povezavi s programom MEPI k sodelovanju pozvani tudi starši in ostalo lokalno prebivalstvo, katere seznanimo z njegovim konceptom in namenom - **program je namreč naravnano h graditvi medsebojnega sodelovanja, razumevanja in prenosa izkušenj ter praks tako posameznikov kot posamezne skupnosti.**

Posebno pozornost od letošnjega leta namenjamo manjšinam, v prihodnosti pa bomo poskusili vključiti tudi mlade s posebnimi potrebami, mlade prestopnike in kakorkoli drugače marginalizirane mladostnike.

Za boljši vpogled vas vabimo, da si ogledate krajše promotivne posnetke:

- Pričevanja udeležencev MEPI: <http://youtu.be/b2Q2-Cgk0aE> in
- Pričevanje Zlatnikov – Prejemniki zlatega priznanja MEPI: <http://youtu.be/7mccHv3cd20>

VII. NAMEN IN CILJI PROGRAMA

KLJUČNIH 9 UČINKOV PROGRAMA:

1. Izboljšanje učnega uspeha in večja predanost izobraževanju in stopnji uspeha.
2. Večja zaposljivost udeležencev in trajnostna sposobnost preživetja- izboljšanje udeležencevih sposobnosti za zaposljivost ter sposobnost socialno in ekonomsko neodvisnost.
3. Izboljšanje zdravja in dobrega počutja preko boljše fizične in psihične pripravljenosti
4. Večja participacija mladih v civilni družbi (večja vpletenost v prostovoljno delo ter socialno in politično življenje skupnosti)
5. Socialna vključenost
6. Bistveno večje zavedanje okoljske problematike in trajnostni razvoj.
7. Prizadevanje k večji enakosti po spolu in opolnomočenju žensk za polno izkoriščenje potenciala.
8. Zmanjšanje nasilja mladostnikov in večja preventiva v tem smislu.
9. Zmanjšanje mladinskega prestopništva in povratnikov prestopnikov.

Namen programa je preko aktivne in kontinuirane udeležbe v MEPI-ju:

1. Mlade spodbuditi k odkrivanju lastnih talentov.
2. Jim omogočiti doseganje zastavljenih ciljev ter pot k samostojnosti (naučiti prepoznati lastne interese, zastaviti SMART cilje, jim slediti in jih doseči),
3. Mladim omogočiti čim bolj celostni in uravnoteženi razvoj, tako na osebni kot medosebni ravni (udeležba v aktivnostih na področju pridobivanja veščin, športa, prostovoljstva, odprav),
4. Omogočiti pridobitev ali/in nadgraditev mnogih znanj in veščin, izkušenj tako na področju fizičnega (telesnega), duševnega (umskega, čustvenega, duhovnega) kot socialnega (odnosnega),
5. Zmanjševati marginalizacijo in spodbujati k participaciji (v program se lahko vključijo mladi ne glede na psihične in fizične sposobnosti oz. edini pogoj je razumevanje koncepta programa),
6. Mlade spodbujati k aktivnemu, odgovornemu državljanstvu,
7. Spodbujati sodelovanje med starejšimi in mlajšimi generacijami oz. zmanjševati medgeneracijske vrzeli,
8. Omogočati in spodbujati sodelovanje med različnimi družbenimi akterji, tako vladnimi kot nevladnimi, na lokalni in nacionalni ravni (sodelovanje med občino, osnovnimi in srednjimi šolami, dijaškimi domovi, centri za socialno delo, mladinskimi in drugimi nepridobitnimi lokalnimi/nacionalnimi organizacijami in klubi, domovi za starejše občane, okoljevarstvenimi organizacijami, vojsko, podjetji itd.),
9. Spodbujati solidarnost z vzpostavljanjem in izvajanjem prostovoljne pomoči, ki je potrebna v vsaki lokalni skupnosti za učinkovitejše in bolj zadovoljno družbeno delovanje,

10. Omogočati lažjo reintegracijo v socialno okolje tistim mladim, ki so prestali zaporno kazen ali pa jim je bil na sodišču izrečen vzgojni ukrep (vzgojni dom, prevzgojni dom, zavod za usposabljanje, nadzorstvo organa socialnega varstva),
11. Spodbuditi delodajalce k večjemu upoštevanju pomena neformalno pridobljenih znanj in kompetenc, kar lahko olajša izbiro in zaposlovanje delovne sile, mladim pa omogoča lažji dostop na trg dela.
12. Mlade opremiti z veščinami, znanji, osebnostnimi kvalitetai, ki jih v okviru formalne izobrazbe po navadi ni moč pridobiti.

VIII. KRAJ IN ČAS IZVAJANJA PROGRAMA

Koncept programa se izvaja kontinuirano čez celotno leto (v šolah predvsem v obdobju šolskega leta) po različnih krajih Slovenije oz. v različnih institucijah, kjer program izvajajo (osnovne in srednje šole, javni zavodi, dijaški domovi, nevladne organizacije, itd.). Seznam licenciranih aktivnih izvajalcev programa v prilogi dokumenta.

Torej, **čas prisotnosti mladostnika v programu poteka vse leto**, kajti mladostnik naj bi se udeleževal raznovrstnih izbranih dejavnosti (na 4 področjih) vsaj eno uro na teden – skupaj okrog 4 ali več ur tedensko skozi vse leto, dokler ne izpolni vseh pogojev za pridobitev posameznega (bronastega, srebrnega, zlatega) priznanja Delo Nacionalnega urada pa poteka vsak dan od ponedeljka do petka (po potrebi tudi čez vikend), v pisarni in na terenu (doma in tudi v tujini). Časovni okvir dela je gibljiv, čez ves dan. Tu so še projekti, ki ne predstavljajo redne programske aktivnosti, a le to dopolnjujejo, ji dodajajo vrednost (mednarodni projekti, poletni tabori, sodelovanje v strukturnih skladih, ...).

IX. NAČIN IZVAJANJA PROGRAMA

- Udeleženci programa sodelujejo na vseh (raznovrstnih) področjih, ki jih zahteva vsebina programa - v obliki športnih aktivnosti, veščin, prostovoljnega dela in odprav v naravi.
- Poleg tega pa so mladi še dodatno dejavni v okviru aktivnosti Programa, in sicer v bazenu trenerjev MEPI, promo timu, »Vesele urice«, mladinski tabori in drugih projektih (mednarodnih) razsežnosti ter raznih srečanjih.
- Vloga mladih v Programu MEPI je torej (pro)aktivna, saj morajo biti dejavni na štirih predpisanih področjih, hkrati pa jim je omogočeno tudi prostovoljno odločanje in udeležanje njihovih skritih potencialov. Udeleženci soodločajo o vrsti dejavnosti kot o ciljih na posameznem področju. Soodločanje mladih pa je najbolj očitno pri pripravi odprav, kjer si mladi, s pomočjo mentorjev, začrtajo pot in načrt odprave in jo nato tudi izvedejo.
- Od prve generacije prejemnikov zlatega priznanja (2007) pa mlade vabimo k sodelovanju pri upravljanju Nacionalnega urada (različne funkcije in stopnje odgovornosti).

- Poleg uporabnikov Programa, ki so v večini mladostniki so del Programa tudi njihovi mentorji in koordinatorji, ki v lahko pomembno vplivajo na sam potek programa z idejami, pobudami in drugimi predlogi tako pri izvedbi programa kot pri razvoju in širitvi programa v Sloveniji (seveda v okviru postavljenih mednarodnih smernic in standardov).
- Odrasli v Programu sodelujejo kot strokovna pomoč mladim, ki Program izvajajo (usmerjanje, motiviranje, suport, da se doseže zadani cilj).
- Voditelji/mentorji (starost 20 +) vodijo udeležence in jim pomagajo pri njihovem delovanju.
- Inštruktorji/ocenjevalci inštruirajo na posameznih področjih in ocenjujejo oz. ovrednotijo dosežke udeležencev.
- Koordinatorji (lahko ima tudi vlogo voditelja/mentorja) skrbijo za celotno vodenje, promocijo, administracijo znotraj svoje izvajalske institucije ter skrbijo, da je delo v skladu z mednarodnimi načeli in predpisi programa.
- Delo Nacionalnega urada zajema: skrb za večjo promocijo, razvoj in širitev programa na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;skrb za organizacijo in vodenjem usposabljanj za mentorje in inštruktorje/ocenjevalce (odprav); nudenje podpore, pomoči izvajalcem; skrb za iskanje in vzdrževanje finančne, materialne podpore ter podpore človeških virov; skrb za zagotavljanje skladnosti dela izvajalcev glede na mednarodne smernice in pravila ter zagotavljanje kvalitete izvajanja programa.

Več informacij :

Zavod MEPI – Mednarodno priznanje za mlade

Nacionalni urad MEPI

Litostrojska 52, Ljubljana

E-mail: neda@mepi.info

GSM: 041 926 068

PRILOGE

Priloga 1

OPIS IN POMEN POSAMEZNIH PODROČIJ

1. Prostovoljstvo

To področje temelji na prepričanju, da imajo člani skupnosti odgovornost drug do drugega in da je prostovoljstvo potrebno za ustvarjanje skrbne in srečne skupnosti. Izbrana dejavnost prostovoljstva mora ustrezati sposobnostim vsakega udeleženca in dostopnosti sredstev ter tako postati osebni izziv, ki bo zadovoljujoč in koristen. Prav tako naj bo v skladu s potrebami skupnosti.

Prostovoljstvo je kot področje zasnovano tako, da razvija udeležencev smisel za prostovoljstvo v skupnosti in občutek odgovornosti do drugih. Spretnost osebnih odnosov in vodstvene sposobnosti so nekatere od kvalitete, ki se lahko razvijejo z uspešno udeležbo na tem področju. Poudarek je na rednem izvajanju in predanosti dejavnosti prostovoljstva. Na ta način se bodo udeleženci seznanili z dejavnim življenjem v skupnosti.

Cilj udejstvovanja na **področju PROSTOVOLJSTVA** je, da mladi **spoznajo in se naučijo, kako koristno je služiti in nuditi pomoč drugim.**

Prostovoljstvo omogoča mladim, da:

- se osebno predajo, zavežejo
- upoštevajo potrebe drugih
- zaupajo in so vredni zaupanja
- spoštujejo dobre in slabe lastnosti posameznika
- nadgradijo samopodobo
- premagajo predsodke
- spodbudijo pozitivno delovanje v skupnost
- sprejmejo, se naučijo odgovornosti
- spoznajo življenje iz drugega (globljega) vidika

2. Veščine

Namen tega področja je spodbujanje mladih, da se **lotijo in vztrajajo na izbranih dejavnostih**. Te so lahko praktične, kulturne ali družbene. Poudarek je na trudu in vztrajanju glede na zmožnosti mladostnika in ne na doseganju zastavljene stopnje dosežka. Udeleženci morajo znotraj izbrane dejavnosti v določenem časovnem obdobju pokazati predanost in vztrajnost in napredek ter se soočati z osebnimi izzivi.

Na področju **VEŠČIN** je cilj spodbujanje razvoja osebnih interesov in praktičnih strokovnih znanj. Veščine omogočajo mladim, da:

- osvojijo socialne in uporabne spretnosti in znanja
- srečajo, spoznajo nove ljudi, prijatelje
- postanejo bolj organizirani
- odkrivajo kako iskati informacije
- se naučijo delati z odraslimi

- razvijajo svoje sposobnosti
- odkrijejo lastne talente
- nadgradijo samopodobo
- poskusijo nekaj novega
- se zabavajo

3. Rekreativni šport

To področje je osnovano na izboljšanju učinka glede na zmožnosti posameznika. Udeleženci naj stremijo k osebnim fizičnim ciljem, kar naredi to področje bolj izzivalno za vsakega posameznika. To področje spodbuja samodisciplino, vztrajnost in samomotivacijo posameznika.

Cilj na področju **REKREATIVNEGA ŠPORTA** je **spodbuditi in pokazati napredek z izboljšanjem lastnih psihofizičnih sposobnosti.**

Rekreativni šport omogoča mladim, da:

- uživajo v vzdrževanju zdravja
- izboljšajo svojo psihofizično pripravljenost
- odkrijejo lastne sposobnosti
- nadgradijo samopodobo
- povečajo osebne cilje
- sprejmejo izziv
- spoznajo smisel lastnih dosežkov
- se naučijo sprejemati tako uspehe kot neuspehe

4. Odprave

Področje odprav predstavlja udeležencem izziv, da se je lotijo z določenim namenom in to v nepoznanem okolju. Odprave ne spodbujajo mlade le k razvoju posameznih vrednot, ampak tudi k razvoju zavedanja o svojem okolju in pomembnosti njegove zaščite oz. ohranitve.

Organizacija, načrtovanje, priprave in zaključek (končne) odprave zahtevajo skupinsko delo, samozaupanje, odločnost in sodelovanje.

Vse odprave so ustvarjene z namenom in vsebujejo popotovanje po zemlji, vodi ali morju. Izvajajo se peš, s kolesom, na konjskem hrbtu ali v kanujih ter ladjah.

Na področju **MEPI odprav** je cilj **spodbujanje pustolovskega duha in želje po odkrivanju novega ter razvoj zavedanja o okolju in pomembnosti zaščite le-tega.**

Odprava omogoča mladim, da:

- delajo kot člani ekipe
- se odzovejo in sprejmejo izziv
- se učijo samozaupanja
- razvijejo veščine vodenja

- spoznavajo potrebe in prednosti ostalih v skupini
- odločajo in sprejmejo posledice svojih odločitev
- načrtujejo in izvršijo naloge
- razmišljajo o svojem delu in aktivnostih
- uživajo in cenijo naravne lepote

Primer dobre prakse odprave v tujini: [Zlata odprava v Nepal](#) Gimnazija Kranj;

5. Projekt neznan prijatelj

PNP je **dodatna** zahteva, ki se izvaja **le na zlati stopnji**. Namen je omogočiti udeležencu, da skozi izkušnje delovanja in bivanja z nepoznanimi ljudmi, razvije zrelost in občutek odgovornosti za svoja dejanja. Kot udeleženec stremi k samopodobi in samozaupanju, kar naredi to področje bolj izzivalno.

Cilj je **razširiti lastne interese in izkušnje, skozi namensko udeležbo, v delovanju in bivanju z drugimi nepoznanimi.**

PNP omogoča mladim, da:

- razširijo svoja že pridobljena znanja in sposobnosti
- sklepajo nova prijateljstva in pokažejo skrb za druge
- uživajo v delu in življenju z drugimi
- delajo za doseganje skupnega cilja
- sprejmejo odgovornost
- se srečajo in soočijo z nepoznanim okoljem in ljudmi

Primeri:

- Udeležba na večdnevne Gospodinjskem tečaju pri sestri Nikolini Rop,
- Sodelovanje pri prenovi otroškega igrišča/mladinskega centra,
- Udeležba na taboru: Pogoždovanje Krasa ipd.

Priloga 2

MEPI V ŠOLAH IN SEZNAM LICENČNIH IZVAJALSKIH INSTITUCIJ V SLOVENIJI

V Sloveniji smo program MEPI v šolah pričeli širiti in vpeljevati s šolskim letom 2004/05. Do sedaj smo podelili MEPI licenco preko 60 institucijam formalnega izobraževanja. Do sedaj je v programu sodelovalo preko 3500 mladih učencev in dijakov. Delo mentorjev v programu MEPI je priznано tudi s strani MIZŠ.

»V sivino vsakdanjega življenja posveti žarek. Program MEPI. Ni manj težav in problemov, le spremenili so se. Postali so izzivi, ki jih lahko dosežemo brez strahov in notranjih stisk. Imamo moč, ki jo prepoznavamo in dopolnjujemo na odpravah. Imamo veselje in sproščenost, ki nas prevzame v izvajanju veščin in športa. Odpre se nam svet razumevanja in notranje lepote, ki jo najdemo v srečanju z ljudmi, ko opravimo delo brez plačila. Mnogo je možnosti preživetja časa, a le ena je MEPI. Vredno je poskusiti.«

Marija Štremfelj, MEPI mentorica na Gimnaziji Kranj

»Rada delam z mladimi, posebej s tistimi, ki imajo veliko pozitivne energije, si želijo različnih izzivov, radi pomagajo drugim, poskušajo vzpostaviti zdrav duh v zdravem telesu, iščejo nova znanja,... Takšne lastnosti ima mladina, ki se vključuje v program MEPI.«

Nevenka Bertoncej, MEPI mentorica na Gimnaziji Škofja Loka

»MEPI mi je všeč, ker lahko navdušenje nad življenjem delim z mladimi«

Primož Umek, MEPI mentor na OŠ Orehek

»Program omogoča učitelju mentorju spremljanje osebnostnega razvoja dijakov, vzpostavljanje prijateljskih stikov in tudi trajnejših vezi; obenem pa pridobivanje bogatih izkušenj na področju vzgoje in izobraževanj.«

Nuša Fujan, MEPI mentorica na Gimnaziji Domžale

Seznam licenčnih izvajalskih institucij programa MEPI na dan 7 .7. 2015

	SREDNJE ŠOLE	v programu od
1	Šolski center Kranj	2004
2	Gimnazija Škofja Loka	2004
3	Srednja šola Domžale	2004
4	Osnovna šola Škofja Loka - Mesto	2004
5	Osnovna šola Ivana Groharja Škofja Loka	2004
6	Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik	2005
7	Osnovna šola Železniki (LAS Železniki)	2006
8	Osnovna šola Marije Vere Kamnik	2006
9	Osnovna šola n.h. Maksa Pečarja	2006
10	Gimnazija Jesenice	2007
11	Osnovna šola Naklo	2007
12	Osnovna šola Orehek Kranj	2007
13	Osnovna šola Antona Ukmarja Koper	2007
14	Osnovna šola Vencija Perka Domžale	2007
15	Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana	2007
16	BRITANSKA MEDNARODNA ŠOLA V LJUBLJANI d.o.o.	2007
17	Gimnazija Kranj	2008
18	Osnovna šola Cvetka Golarja Škofja Loka	2010
19	Srednja tehniška šola Koper	2011
20	Gimnazija Bežigrad (Mednarodni oddelek) Ljubljana	2011
21	Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja Vas	2012
22	Gimnazija Franceta Prešerena Kranj	2012
23	Osnovna šola Dekani	2012
24	Osnovna šola Matije Valjavca Preddvor	2013
25	Šolski Center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije, Ljubljana	2013
26	Osnovna šola Franceta Prešerna Kranj	2014
27	Gimnazija Novo mesto	2014
28	Srednja zdravstvena šola Celje	2014
29	Srednja šola za gostinstvo in turizem Ljubljana	2014
30	Gimnazija Vič	2014
31	Gimnazija Celje - Center	2014
32	Društvo za razvoj športa in počitniških dejavnosti DOMEN Kranj	2014
33	Osnovna šola Jakoba Aljaža Kranj	2014
34	Društvo prejemnikov zlatega priznanja MEPI - Društvo GAHA Slovenija	2014
35	Zavod O, zavod škofjeloške mladine	2014
36	Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov	2014
37	Občina Škofja Loka (LAS); Lokalni urad Škofja Loka	2014
38	Osnovna šola Preska	2014
39	Osnovna šola Jurija Vege Moravče	2014
40	Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana	2014
41	Osnovna šola Domžale	2014
42	III.Osnovna šola Celje	2014
43	Zveza tabornikov Slovenije	2014
44	Šolski center Celje -Srednja šola za strojništvo, mehatroniko in medije	2014
45	Gimnazija Moste	2015
46	Srednja šola Zagorje	2015
47	URŠULINSKI SAMOSTAN SV. DUH	2015
48	Šolski center Škofja Loka	2015
49	Osnovna šola Toneta Okrogarja, Zagorje ob Savi	2015
50	Osnovna šola 8 talcev Logatec	2015
51	II. Gimnazija Maribor	2015
52	Osnovna šola Mladika	2015

Priloga 3

INDEKS DOSEŽKOV

V programu MEPI uporabljamo orodje za spremljanje pridobljenih znanj, veščin in kompetenc posameznika, in sicer t.i. indeks dosežkov programa MEPI (Record Book)

Program MEPI - Mednarodno priznanje za mlade oz. »International Award for young people« ima kot orodje za spremljanje pridobljenih znanj veščin ali kompetenc tako imenovani indeks dosežkov oz. Record Book

Udeležba v MEPI-ju se prične, ko mladostnik pridobi indeks. Uporablja se za zapis napredka, dosežkov ter uspehov udeleženca skozi program. Ocenjevalec (odrasla oseba) zapiše svojo oceno dosežkov udeleženca, ko so zahteve izpolnjene. Neuspeh se ne beleži. Če udeleženec določenih zahtev ne izvrši v predpisanem času, se mu ta lahko podaljša, dokler jih ne doseže.

Udeležence se ocenjuje glede na:

- izpolnjevanje osnovnih zahtev, kot je navedeno zgoraj,
- stopnjo predanosti v izbrani dejavnosti,
- osebni (lastni) učinek in trud,
- povečanje stopnje razumevanja in zavedanja o potrebah ljudi oz. o opravljenem delu.

V Veliki Britaniji in v nekaterih drugih državah (Irska, Finska, Gibraltar, Malta, Nemčija) je program priznan in ustrezno vrednoten tudi med delodajalci medtem ko moramo v Sloveniji še doseči ustrezno prepoznavnost in vrednotenje tovrstnega neformalnega izobraževanja.

